

ἐκ δὲ τῶν σημερινῶν ἐργαλείων τῆς νέας τεχνουργίας οὐδὲν ἔχνος.

Ἐπεσκέφθημεν καὶ τὸ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κείμενον φρέαρ τῆς Παναγίας, ὅπερ δέχεται τὸ ὕδωρ διὰ τινος σκεπαστοῦ σωλῆνος ἐκ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης μόνης ἐν Ναζαρέτ πηγῆς. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο συνέρχονται καὶ σήμερον ἔτι ὅπως ἐπὶ Χριστοῦ οἱ Ναζωραῖοι καὶ συνδιαλέγονται περὶ τῶν συμβαινόντων ἐν Γαλιλαίᾳ.

Περὶ τὸ φρέαρ βλέπομεν πολλάκις ἱσταμένας καὶ ὠραιότατας γυναικείας μορφάς, ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μὲ κανονικώτατα χαρακτηριστικά καὶ ζωηροτάτους, μέλανας ὀφθαλμούς, μαρτυροῦντας εὐφυΐαν καὶ ἰσχυρὰν θέλησιν. Ἡ πυκνὴ καὶ μέλαινα κόμη τῶν εἶναι διηρημένη εἰς μακροὺς πλοκάμους, κρεμαμένους ἐπὶ τῶν νώτων, αἱ δὲ Χριστιαναὶ γυναῖκες καὶ νεάνιδες φοροῦσι καὶ πέπλους, ἀφίνοντας τὸ πρόσωπον ἐντελῶς ἀκάλυπτον.

Ἡ καλλονὴ τῶν γυναικῶν τῆς Ναζαρέτ ἐξυμνήθη πολ-

λάκις ἀπὸ ἀρχαίων χρόνων καὶ ἀπεδόθη εἰς τὴν εὐλογίαν τῆς Θεομήτορος. Ἐτι δὲ μᾶλλον ἐξαιρεται καὶ ἀνυψοῦται ἡ καλλονὴ τῶν αὐτῆ δια τῆς συνεσταλμένης καὶ σεμνοπρεποῦς συμπεριφορᾶς τῶν, πρὸ πάντων δὲ διὰ τοῦ μελαγχολικοῦ ἐκείνου βλέμματος τῶν μεγάλων καὶ μαύρων ὀφθαλμῶν τῶν, ὅπερ καθιστᾷ τὰ ὠραῖά τῶν πρόσωπα τοσοῦτον συμπαθῆ καὶ ἀρρήτως θελκτικά.

Ἡ πόλις Ναζαρέτ ἔχει σήμερον περὶ τὰς ἐξ χιλιάδας κατοίκων, τῶν πλείστων Χριστιανῶν. Ἰουδαῖοι ἐνταῦθα εἶναι ὀλίγιστοι, ἀλλ' ἡ συναγωγὴ αὐτῶν εἶναι ἀρχαιοτάτη καὶ ἰδιαιτέρας μνείας ἄξια, διότι ἐν αὐτῇ ἐδίδαξεν ὁ Ἰησοῦς καὶ συνεζήτησε μετὰ τῶν γραμματέων, κατὰ τὸ τέταρτον κεφάλαιον τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου.

Ἐπισκεφθέντες καὶ τὰ λοιπὰ ἱερὰ τῆς πόλεως, τὰ ὅποια ὅμως εἶναι νεωτέρας ἐποχῆς καὶ ὀλιγωτέρου ενδιαφέροντος διὰ τὸν ἐπισκέπτην, κατελίπομεν τὴν Ναζαρέτ καὶ ἐπορεύθημεν πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας.

Γ. Φ. ΖΕΛΙΟΣ.

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΟΣ.

Εἰς ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων νόμων τῆς φύσεως εἶνε ὁ νόμος τῆς κληρονομικότητος· διότι οὐδὲν ἄλλο ἐξασκεῖ ἐπὶ πάντων ἐν γένει τῶν ζώντων ὁργανισμῶν καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπὶ τῆς περαιτέρω αὐτοῦ ἀναπτύξεως ἢ ὀπισθοδρομίσεως, καὶ ἐφ' ὅλου τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ τοσαύτην καὶ τηλικαύτην ἐπιρροήν, ὅσην ἡ δύναμις τοῦ νόμου τούτου. Καὶ ὅμως ἀκριβῶς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα τυγχάνει τὴν σήμερον σχεδὸν παντελῶς ἄγνωστον εἰς εὐρυτέρους κύκλους.

Ὁλόκληρος ἡ φύσις δεικνύει ἡμῖν, ὅτι τὰ ἐμφυχὰ ὄντα γεννῶνται μὲ ὥρισμένας τινὰς κληρονομικὰς ιδιότητας, αἵτινες διὰ τῆς ἀγωγῆς ἢ προάγονται καὶ τελειοποιῶνται ἢ περιορίζονται καὶ παρακωλύονται ἐν τῇ σκοπίμῳ αὐτῶν ἀναπτύξει. Ἐκάστη δὲ γενεὰ δύναται νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τὴν ἐπερχομένην καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας αὐτῆς. Ἡ κληρονομικότης εἶνε λοιπὸν συγχρόνως ἡ πηγὴ καὶ τῆς τελειοποιήσεως καὶ τῆς ἐξαχρειώσεως, πρὸ πάντων δὲ τὸ μέσον πρὸς δημιουργίαν νέων εἰδῶν.

Πᾶν ὁργανικὸν ὂν, ἔχον ἐν ἑαυτῷ τὴν ἀναπαραγωγὴν δύναμιν, δύναται νὰ γεννήσῃ ὄντα μόνον ἑαυτῷ ὅμοια. Ὁ νόμος οὗτος οὐδεμίαν ὑφίσταται ἐξαιρέσιν καὶ εἶνε ἀνεξίτηλως ἐγκραταγμένος εἰς πάντα τὰ ἐμφυχὰ ὄντα τοῦ τε ζωικοῦ καὶ φυτικοῦ βασιλείου. Ὡσαύτως πᾶσα νέα ιδιότης τείνει νὰ καταστῇ κληρονομικὴ. Καθ' ὅσον λοιπὸν τελειοποιεῖται ἢ ἐξαχρειοῦται ὃν τι ἐν τῇ περαιτέρῳ αὐτοῦ ἀναπτύξει, κατὰ τοσοῦτον καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ ὄντος τούτου ἀπομακρύνονται τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Ὅταν ἐπομένως εἰδὸς τι μεταβάλλεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, κληροδοτεῖ τὰς διαφόρους ταύτας μεταβολὰς εἰς τὰς διαδοχικῶς ἐπερχομένας γενεὰς καὶ ἐπὶ τέλους προκύπτει νέον τι εἶδος, ὅπως διάφορον τοῦ ἀρχικοῦ ἐκείνου, ἐξ οὗ ἔλκει τὴν καταγωγὴν του.

Ἀς ρίψωμεν κατὰ πρῶτον ἐν βλέμμα εἰς τὰ φυτὰ εὐανθοῦς τινος κήπου: ὅποια ἀφθονία ποικιλωτάτων ἀνθῶν παρουσιάζεται εἰς τὰ ὅμματα ἡμῶν πανταχόθεν! Καὶ ὅμως πάντα τὰ ποικιλωτάτα ταῦτα ἀνθῆ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ διὰ τῆς τέχνης παραχθέντα νόθα εἶδη, καταγόμενα ἐξ ὀλίγων τινῶν ἀγρίων ἀρχικῶν εἰδῶν, ἅτινα τὰς διὰ τῆς σκοπίμου

καλλιεργείας ἀποκτηθείσας νέας αὐτῶν ιδιότητας μετεβίβασαν διαδοχικῶς εἰς τὰς ἐπερχομένας αὐτῶν γενεάς.

Ἄλλ' ὅπως ἐν τοῖς κοσμήμασι τῶν ἡμετέρων κήπων, ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἀνθῶν, θαυμάζομεν τὴν περιέργον ταύτην καὶ διηνεκὴ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μεταβίβασιν τῶν καταλλήλων ἡμῖν ιδιοτήτων, οὕτω παρατηροῦμεν τὸν αὐτὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν λαχάνων, προσέτι δὲ εἰς τὰ διάφορα ὀπωροφόρα δένδρα.

Τὸ πλεῖστον ὅμως ενδιαφέρον καὶ τὴν μεγίστην δι' ἡμᾶς σπουδαιότητα ἔχει ἡ ἐξέτασις τοῦ νόμου τούτου τῆς κληρονομικότητος παρὰ τοῖς ζώοις. Μετ' ἐκπλήξεως παρατηροῦμεν τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα ἀποτελέσματα, εἰς τὰ ὅποια ἐφθασαν οἱ κτηνοτρόφοι κατὰ τοὺς νεωτέρους ἰδίᾳ χρόνους· στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ νόμου τούτου τῆς κληρονομικότητος, κατορθοῦσι νὰ δημιουργήσιν, οὕτως εἰπεῖν, φυλάς βοῶν μὴ ἔχόντων κέρατα, ἢ νὰ ἀναπτύσωσι κατ' ἀρέσκειαν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ σώματος περισσώτερον τῶν ἄλλων, καὶ ἐν γένει, ἐπωφελοῦμενοι τυχαίας τινὲς παραμορφώσεως ἐνὸς ἀτόμου, παρεχούσης οἷαν δήποτε πρακτικὴν ὠφέλειαν ἢ καὶ ἱκανοποιούσης ἰδιοτροπίαν τινὰ τῆς καλαισθησίας, νὰ παράγωσιν ἐκ τοῦ ἀτόμου τούτου νέα εἶδη, διατηροῦντα διαρκῶς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διαφορὰν ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ τῶν τύπου.

Μισθωτῆς τις μετοχίου ἐν Μασσαχουσέττῃ δυσηρεστεῖτο πολὺ διότι τὰ πρόβατά του ὑπερπερήδων πολλάκις τὰς μάνδρας καὶ ἐφευγόν. Ἡμέραν τινὰ παρετήρησεν ἐν τῷ ποιμνίῳ του νεογέννητόν τι ἀρνίον μὲ μακρὰν ῥάχιν καὶ βραχέα, ῥαιβὰ σκέλη. Ἀμέσως τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἀρνίον τοῦτο ὡς γενάρχην νέας φυλῆς προβάτων. Οὕτω προήλθεν ἡ φυλὴ ἡ καλουμένη Ancon. Ἐτι περιεργότερον εἶνε τὸ ἐξῆς: Εἰς ἄλλο τι μετόχιον ἐγεννήθη ἀρνίον τι ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Merino, τὸ ὅποιον διεκρίνετο διὰ τὸν μακρόν, λεῖον καὶ μεταξοειδῆ μαλλόν του. Ὁ ἰδιοκτήτης μετεχειρίσθη τὸ ἀρνίον τοῦτο ὡς γενάρχην καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέκτησεν ὀλόκληρον ποίμνιον τῆς νέας ταύτης φυλῆς. Ὁ μαλλὸς τῶν προβάτων τούτων ἔλαβεν ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐν Λονδίῳ Ἐκθέσει τὸ πρῶτον βραβεῖον, εἶνε δὲ τόσον πολὺ-

τιμος, ὥστε ἔλαβε κατὰ 25 % ὑψηλοτέρας τιμᾶς ἢ ὁ κάλλιστος μερινός. Ἄν ἡ καταγωγή τῶν νέων τούτων φυλῶν δὲν ἦτο μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας γνωστῇ, ἡδυνάτο τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐκάστη ἐξ αὐτῶν κατάγεται ἐξ ἀγνώστου τινὸς ἀρχικοῦ τύπου.

Εἰς οὐδὲν ὅμως τῶν κατοικιδίων ζώων εἶνε τοσοῦτον ἐπαισθητὴ ἡ ἐπιρροή τῆς κληρονομικότητος ὅσον εἰς τὸν κύνα. Εἴτε ἐκ τοῦ λύκου εἴτε ἐξ ἄλλου τινὸς ἀγρίου καὶ νῦν ἀγνώστου εἶδους κατάγεται ὁ κύων, ἐμορφώθησαν ὅμως τοσαῦτα καθαρὰ καὶ διάφορα ἀλλήλων εἶδη κυνῶν, ὥστε δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἐξακριβώσωμεν, ποῖον ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων προσεγγίζει τὰ μάλιστα εἰς τὸν ἀρχικὸν τύπον. Τίς ὅμως δύναται ν' ἀπαριθμήσῃ τὰ ποικιλώτατα ταῦτα εἶδη καὶ τὰς διαφορὰς φυλᾶς τῶν κυνῶν; Ἡ ποικιλία δὲ αὕτη τῶν κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα καὶ τὴν νοήμοσύνην οὐσιωδῶς ἀπ' ἀλλήλων διακρινομένων κυνῶν εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μακρᾶς θεραπείας καὶ ἐξημερώσεως ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς κληρονομικότητος ἀφ' ἐτέρου, τοῦδ' ὅπερ τοσοῦτω ἐυκολώτερον δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, καθ' ὅσον γνωρίζομεν ὅτι ὁ κύων ἐξ ὧν τῶν λοιπῶν ζώων πρῶτος προσφκειώθη τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐπὶ πολλὰς χιλιετηρίδας μέχρι τῆς σήμερον διετέλεσεν ὁ ἀχώριστος αὐτοῦ σύντροφος. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ γαίγισμα (τὸ ὑλακτεῖν) εἶνε ἐπικτητος τῶν κυνῶν συνήθεια. Εἶνε ἀπὸ πολλοῦ ἀποδεδειγμένον ὅτι ἄγριοι κύνες δὲν ὑλακτοῦσι καὶ ὅτι ὅλα τὰ εἶδη τῶν κυνῶν, τὰ μὴ τυχόντα ἀνθρωπίνης θεραπείας καὶ ἡμερώσεως, ὠρύονται. Δύο κύνες, τοὺς ὁποίους ὁ περιηγητὴς Mackenzie ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τῶν δυτικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς εἰς Ἀγγλίαν, ἐξηκολούθουν νὰ ὠρύωνται καὶ νὰ ὀλολύζωσιν, ἐνῶ νεαρός τις κύων γεννηθεὶς ἐξ αὐτῶν ἐν Εὐρώπῃ, ἤρχισε μετ' οὐ πολὺ νὰ ὑλακτῇ τὴν δὲ ἐπικτητὸν ταύτην συνήθειαν ἐκληροδότησε καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους του.

Ἐκ τυχαίων τινῶν ἀτομικῶν ιδιοτήτων, αἵτινες ὅμως μετεβιβάσθησαν κληρονομικῶς ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἐπὶ μακρότατον χρόνον, ἐμορφώθησαν εἰς πλεῖστα εἶδη ζώων ἀληθεῖς φυλετικοὶ χαρακτῆρες. Ἀκύμη καὶ αἱ σωματικαὶ παραμορφώσεις καὶ αἱ ῥοπαὶ πρὸς διαφορὰς ἀσθενείας ὑποκείνται εἰς τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος. Οὕτω π. χ. ἐκ τινος κονίκλου, ὅστις ἔτυχε νὰ γεννηθῇ μὲ ἐν μόνον οὖς, ἀπετελέσθη φυλὴ, ἐξ ἧς ἐγεννῶντο διαρκῶς μονόωτοι κόνικλοι. Ὡσαύτως ἐκ τινος ἀγελάδος, ἥτις ὑπὸ πυώσεως εἶχεν ἀπολέσῃ τὸ ἑτερον κέρα, ἐγεννήθησαν τρεῖς μόσχοι, οἵτινες ἔφερον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος τῆς κεφαλῆς ἐν μόνον κέρα.

Ὅσῳ ὑψηλότερα εἶνε ἡ βαθμὶς τῆς ζωολογικῆς κλίμακος, ἐν ᾗ ἴσταιται ἄτομόν τι, τοσοῦτω μειζών καὶ ἡ ἐν αὐτῷ δύναμις τοῦ νόμου τῆς κληρονομικότητος. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιρροή τοῦ νόμου τούτου εἶνε ἰσχυρότερα παρὰ τοῖς ζώοις ἢ παρὰ τοῖς φυτοῖς, παρὰ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐτι ἰσχυρότερα ἢ παρὰ τοῖς λοιποῖς ζώοις. Ὁ ἄνθρωπος ὑπόκειται ὅχι μόνον εἰς ἐκεῖνας τὰς κληρονομικὰς ἐπιδράσεις, ὥς ἀπαντῶμεν παρὰ τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ζώοις, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνας, αἵτινες ἐξαρτῶνται ἐκ ψυχικῶν παθῶν καὶ ἡθικῶν τάσεων, ὧν εἶναι ἀπηλλαγμένα τὰ λοιπὰ ζῶα, ἐτι δὲ καὶ ἐκ παροδικῶν ροπῶν καὶ στιγμιαίων κλίσεων.

Πᾶσαι αἱ κακαὶ ὥς καὶ πᾶσαι αἱ ἀρεταί, εἴτε σωματικαὶ εἴτε πνευματικαὶ καὶ ἡθικαί, δύνανται νὰ μεταδοθῶσι κληρονομικῶς, ὅπως ἡ ὠραιότης καὶ ἡ ἀσχημία τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου. „Ὁ δεῖνα ἔχει πρόσωπον τῆς δεῖνα οικογενείας“ ἀκούομεν πολλάκις, καὶ πράγματι ὑπάρχουσιν ὀφθαλμοί, ῥίνες, στόματα καὶ μέτωπα, τὰ ὁποῖα ἐνεκα

τῆς ἐπιμονῆς μεθ' ἧς κανονικώτατα παρουσιάζονται εἰς τοὺς ἀπογόνους, ἔλαβον καὶ ἴδια οἰκογενειακὰ ὀνόματα πρὸς ἀκριβέστερον προδιορισμόν. Ὑπάρχουσιν ἀπειράριθμοι περιπτώσεις, καθ' ἃς πολλὰ τέκνα ἔχουσι τὴν αὐτὴν ιδιότητα ἐνὸς τῶν γονέων των, ὅτι δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν βασίζεται ἐπὶ τυχαίας τινὸς συμπτώσεως ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι καὶ ἔγγονοι καὶ δισέγγονοι δεικνύουσιν ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ιδιότητα.

Ποσάκις ἔχομεν παρατηρήσῃ τὴν κληρονομικὴν ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα μετάδοσιν τοῦ βαδίσματος, τῶν χειρονομιῶν, τῆς φωνῆς, τῆς στάσεως κτλ., εἶνε δὲ πασίγνωστον ἤδη ὅτι καὶ ἡ σωματικὴ ἑξις, ἡ ἰδιοσυγκρασία, ἡ κανονικότης ἢ τὸ ἀκανόνιστον τῶν μελῶν, αἱ παραμορφώσεις παντὸς εἶδους καὶ αὐτὰ τὰ ἀπλούστατα καὶ ἐλάχιστα ἐλαττώματα ὑπόκεινται εἰς τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὠρολογοποιοὶ καὶ χαλκογράφοι γίνονται πολὺ εὐκόλως μύωπες, ἐνῶ οἱ ναῦται, οἱ ποιμένες, οἱ ἄγριοι καὶ ἐν γένει οἱ ζῶντες ἐν ἀναπεπταμένοις τόποις ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὀξύτατην τὴν ὄρασιν. Ἀμφότεραι δὲ αἱ ιδιότητες αὗται, ἡ μυωπία καὶ ἡ ὀξύτης τῆς ὁράσεως, ἔχουσι μεγάλην τάσιν πρὸς τὴν κληρονομικότητα. Οἱ Εὐρωπαῖοι π. χ. ὑπολείπονται πολὺ τῶν ἀγρίων κατὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ὁράσεως καὶ τῶν λοιπῶν αἰσθήσεων, ἡ δὲ ἐξασθένεσις αὕτη ἔχει μεταδοθῇ κληρονομικῶς ἐκ πολλῶν αἰώνων ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ὁ φυσιοδίφης Rengger παρετήρησεν ἐπανειλημμένως Εὐρωπαίους αὐξηθέντας καὶ ἀνατραφέντας μετὰ τῶν ἀγρίων καὶ ζήσαντας μετ' αὐτῶν καθ' ὅλον τὸν βίον των, μὴ δυναμένους ὅμως νὰ συγκριθῶσι πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ὁράσεως. Οὕτω καὶ ὁ στραβισμὸς μεταδίδεται, ὡς γνωστὸν, κληρονομικῶς προσέτι δὲ καὶ τὸ γλαῦκωμα τῶν ὀφθαλμῶν παρατηρεῖται συχνάκις εἰς ἀνθρώπους τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἔπασχον ἐκ τοῦ αὐτοῦ νοσήματος. Ἐτι δὲ καὶ ἡ παντελὴς τυφλότης καὶ ἡ κωφότης εἶναι κληρονομικαί.

Ὡς πρὸς τὴν κληρονομικὴν μετάδοσιν συνηθειῶν τινῶν καὶ ἔξεον, διηγεῖται ὁ Girou περί τινος ἀνθρώπου, ὅστις εἶχε τὴν παράδοξον συνήθειαν νὰ κοιμᾶται πάντοτε ὑπτίως ἔχων τὸ δεξιὸν σκέλος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ δισταυρωμένον. Εἰς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἔδειξε τὴν αὐτὴν συνήθειαν σχεδὸν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του καὶ διετήρησεν αὐτήν, μεθ' ὅλας τὰς δυνατάς προσπάθειας πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς συνηθείας ταύτης. Αὐτὸς ὁ Δαρβίνος ἐγνώρισεν ἀνθρωπὸν τινα, ὅστις ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας εἶχε προσλάβῃ τὴν γελοῖαν συνήθειαν, ὡσάκις ἦσθάνετο ἑαυτὸν εὐθυμον, νὰ κινῇ τοὺς δακτύλους παραλλήλους μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ἐνόςῳ δὲ ἠῦξεν ἡ εὐθυμία του, νὰ ὑψόνῃ καὶ τὰς δύο χεῖρας; ἐξακολουθῶν τὴν κίνησιν τῶν δακτύλων, μέχρι τῶν κροτάφων του. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἡλικιωθεὶς προσεπάθησε νὰ ἀποβάλλῃ τὴν συνήθειαν ταύτην, ἥτις ἐφαίνετο εἰς πάντας γελοία. Ἀλλὰ μετὰ τῶν ὀκτῶ τέκνων του εὐρέθησαν τρία, ἡλικίας 4 ἕως 5 ἐτῶν, ἅτινα εἶχον ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν συνήθειαν, χωρὶς νὰ μιμηθῶσιν αὐτὴν παρὰ τοῦ πατρὸς των. — Γυνὴ τις εἶχε συνειδηθῇ νὰ παῖζῃ διαρκῶς κινουσα μίαν δέσμην τριχῶν τῆς κόμης της μετὰ τὴν δεξιάν χεῖρα. Ὁ υἱὸς αὐτῆς ἐκληρονόμησε τὴν συνήθειαν ταύτην παρὰ τῆς μητρὸς του, ἀν καὶ αὕτη ἀπέθανε μίαν ἐβδομάδα μετὰ τὴν γέννησίν του.

Δυστυχῶς ἡ κληρονομικότης δὲν περιορίζεται μόνον εἰς ἀβλαβεῖς ιδιότητας, εἰς ἀθώας συνηθείας καὶ ἔξεις, ἀλλ' ἐπεκτείνεται εἰς πάντα ἐν γένει τὰ δυνάμενα ὅπως δῆποτε νὸ

συμβιβασθῶσι μετὰ τῆς ζωῆς. Ἡδυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ὁλόκληρον σειρὰν παντοειδῶν φυσικῶν παραμορφώσεων καὶ κλίσεων εἰς παντὸς εἶδους ἀσθενείας, κληρονομικῶς μεταβαίνουσιν ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα. Πρὸ πάντων ἐπαισθητὰ παραδείγματα παρέχουσιν ἡ ἀρθρίτις, ἡ ἐπιληψία, τὸ ἄσθμα, ἡ φθίσις καὶ ἄλλαι νόσοι, αἵτινες πᾶσαι εἶναι κληρονομικαί.

Εἶδομεν μέχρι τοῦδε, ὅτι πᾶσαι αἱ ἰδιορρυθμίαι τοῦ σώματος μεταβαίνουν κληρονομικῶς ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα καὶ ὅτι οὐδεμία σχεδὸν συνήθεια ἢ ὀλίγισται ἴσως νόσοι ὑπάρχουσι, μὴ ὑποκείμεναι εἰς τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος. Ἀλλὰ συγγενεστάτη πρὸς τὴν κληρονομικότητα τῶν συνηθειῶν εἶναι ἡ κληρονομικὴ μετάδοσις τῶν ὁρμῶν καὶ τάσεων, περὶ ἧς ἔχομεν ἀπειράριθμα παραδείγματα ἐκ τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λοιπῶν ζώων. Ἀναφέρω μόνον τὴν ῥοπὴν πρὸς φιλαργυρίαν ἢ σπατάλην, πρὸς ἐλαφρόνοιαν καὶ εὐθυμίαν ἢ πρὸς δυσθυμίαν καὶ μελαγχολίαν, πρὸς εὐσπλαγχνίαν ἢ σκληρότητα, πρὸς χαρτοπαιξίαν καὶ πολυποσίαν πνευματικῶν ποτῶν ὡς ἐπίσης πρὸς διάπραξιν ἐγκλημάτων, πρὸς δραστηριότητα ἢ ἀσθενεῖαν χαρακτῆρος, πρὸς οἰκονομίαν, πρὸς εὐσέβειαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς παραφροσύνην καὶ αὐτοκτονίαν. Καὶ αὕτη ἡ κλίσις πρὸς ἐχευθίαν ἢ πρὸς φλυαρίαν εἶνε κληρονομικὴ.

Οὐδεὶς δύναται βεβαίως νὰ ἀρνηθῇ ὅτι εὐφυσέτατοι γονεῖς ἐνίοτε γεννῶσι τέκνα ἀσθενοῦς πνεύματος, ὡσαύτως δὲ ἐντιμότεροι πολλὰκις γονεῖς ἐγέννησαν υἱούς, ἀτιμάσαντως βραδύτερον τὴν οἰκογένειάν των. Ἄλλ' ἐπ' ἴσης εἶνε ἀληθές, ὅτι γονεῖς ἔχοντες κατεστραμμένον τὸν ὄργανισμόν των οὐδέποτε ἐγέννησαν υἱούς εὐφυσίς. Ὅπως ἐξάρωμεν μίαν μόνην ἐκ τῶν πολλῶν περιπτώσεων, ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὸ λυπηρὸν γεγονός ὅτι τὰ τέκνα μεθύσων γονέων ὄχι μόνον πίπτουσι καὶ αὐτὰ θύματα τῆς κραιπάλης ἀλλὰ κατὰ κανόνα πάσχουσιν ὑπὸ πνευματικῶν διαταράξεων, ὑπὸ ἡλιθιότητος ἢ ἐπιληψίας καὶ διάγουσιν ἐν ἀθλιότητι τὸν βίον των. Κατὰ τὸν Howe, ἐκ 300 ἡλιθίων ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Μασσαχουσέτης, οἱ πλείονες τοῦ ἡμίσεως εἶχον γονεῖς μεθύσους. Τὸ οἰνόπνευμα ἐπενεργεῖ ὡς γνωστὸν κυρίως ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου, ὅταν δὲ τὸ εὐαίσθητον καὶ σχετικῶς αἱματωδέστατον τοῦτο ὄργανον διαταραχθῇ ἐν τῇ κανονικῇ αὐτοῦ λειτουργίᾳ, τότε ἡ κληρονομικότης ἐξασκεῖ τὰ δίκαια αὐτῆς ἐπὶ τῶν τέκνων δι' ἀφύιας ἢ καὶ πνευματικῆς διαταράξεως.

Ἡ γνῶσις τοῦ φρικαλέου τούτου γεγονότος εἶνε σήμερον ὀλιγώτερον διαδεδομένη ἢ ὅσον ὤφειλεν, ἀλλὰ δὲ εἶνε καθόλου νέα. Πρὸ 2000 καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν ἡσχολοῦντο οἱ φιλόσοφοι τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος περὶ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα, ὃ δὲ Πλάτων δὲν παρέλειψε νὰ ἐπιστήσῃ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῶν συγχρόνων του.

Ἀφοῦ ἡ συνήθεια τῆς μέθης ἐπιφέρει τόσον φοβερά ἀποτελέσματα, τὰ διηνεκῇ πάθῃ, ὅφ' ὧν ταρασσεται ἡ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων, πρέπει ἐξάπαντος νὰ γεννῶσιν ἐτι χειρότερα ἀποτελέσματα, εἰ καὶ ἡ κατάδειξις αὐτῶν εἶνε ἴσως δυσκολωτέρα. Εἶνε ἀδύνατον, τὰ αἰσθήματα ταπεινῶν ὀρέξεων, βαθέως ἐρριζωμένου μίσους, φθόνου, υπερβολικῆς φιλοδοξίας καὶ τὰ τοιαῦτα, νὰ μὴ ἐξασκῶσιν ὡσαύτως βλαβερὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἐπιγενομένων. Διὰ τοῦτο εἶνε μέγα καὶ ἀληθινὸν εὐτύχημα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ὅτι ἡ δύναμις τῆς κληρονομικότητος τῶν ἰδιοτήτων ἐκδηλοῦται εἰς ἐτι ἀνώτερον βαθμὸν ἐπὶ τοῦ καλοῦ καὶ ὀραίου ἢ ἐπὶ τοῦ κακοῦ,

ὡς βλέπομεν καθ' ἡμέραν. Ἄν τὸ πρᾶγμα δὲν εἶχεν οὕτως, ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ πολλοῦ ἦδη θὰ ἦτο κατεστραμμένη, ἐνῷ ἀπεναντίας, ὡς πάντες γνωρίζομεν, ἡ ἀνθρωπότης ἀκριβῶς διὰ τοῦ νόμου τούτου τῆς κληρονομικότητος ὁσημέραι ἀναπτυσσομένη καὶ προαγομένη ὑπὸ ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν ἔποψιν ἐκ τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς καταστάσεως ἀφίκετο εἰς τὸ ὕψος, ἐφ' οὗ σήμερον ἴστανται τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη τοῦ κόσμου.

Ὁ καθηγητὴς Broca ἐν Παρισίοις ἐξήτασε 384 κρανία ἐκ τάφων τοῦ ἀρχαίου νεκροταφείου τῶν Παρισίων καὶ συνέκρινε τὴν χωρητικότητα τῶν κρανίων τούτων πρὸς τὴν τῶν σημερινῶν. Ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων ἐξήχθη ὅτι ἡ μέση χωρητικότης τῶν κρανίων ἐντὸς ἐπτὰ σχεδὸν αἰώνων ἡξήθη κατὰ 35 κυβικὰ ἑκατοστόμετρα. Τὸ αὐτὸ καταπληκτικὸν ἀποτέλεσμα ἐξάγεται καὶ ἐκ τινος γενικῆς συγκρίσεως τῆς μέσης χωρητικότητος τῶν κρανίων ἀγρίων καὶ πεπολιτισμένων ἐθνῶν, οὕτως ὥστε μετὰ βεβαιότητος δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι τὸ μέγεθος τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πολιτισμοῦ αὐξάνεται. Ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι πνευματικῶς ἀνθρώπος ἔχων μείζονα ἐγκέφαλον κληροδοτεῖ εἰς τοὺς ἀπογόνους του τὴν κλίσιν πρὸς αὕξησιν τοῦ ἐγκεφάλου, οὗτοι δὲ διὰ τῆς κληρονομίας ταύτης εὐφύεστεροι γενόμενοι μεταδίδουσιν ὡσαύτως εἰς τοὺς ἀπογόνους των τὴν τάσιν πρὸς μείζονα ἀνάπτυξιν τοῦ ἐγκεφάλου. Ὅτι ὅμως πρέπει πρότερον νὰ παρέλθωσιν αἰῶνες καὶ χιλιετηρίδες ἴσως, μέχρις οὗ αἱ αὐξήσεις αὗται νὰ δύνανται νὰ μετρηθῶσι διὰ τοῦ μέτρου, ἐννοεῖται οἰκοθεν.

Εἶναι σχεδὸν περιττὸν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι μὲ τὸν νόμον τῆς ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς κληρονομικότητος παρέχεται συγχρόνως ἀφορμὴ πρὸς ἀπέραντόν τινα πνευματικὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος, ἐκάστης γενεᾶς μονιμοποιούσης τρόπον τινα ἐν τῷ ὁργανισμῷ τοῦ ἐγκεφάλου τῆς τὰς ὑπ' αὐτῆς ἀποκτηθείσας πείρας καὶ γνώσεως καὶ διὰ τῆς κληρονομικότητος παραγούσης ὅλον ἐν εὐφυστέραν, πρὸς αἰετοτε ὑψηλότεραν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν μὲν πρὸς τὴν γενεάν.

„Ὁ ἀρχικὸς ἀνθρώπος“, λέγει προσφυσέστατα ὁ Ribot, „ἄνευ γνώσεως καὶ γενικῶν ἰδεῶν, παραδεδομένος εἰς τὴν ἄπειρον τρικυμίαν τῶν ὀρέξεων καὶ ὁρμῶν του, αἵτινες οὐδὲν ἄλλο ἦσαν εἰ μὴ αἱ ἐν αὐτῷ ἀπολυθεῖσαι τῆς φύσεως δυνάμεις, λίαν βραδέως ἀνυψώθη εἰς τὸ ἰδεῶδες αὐτοῦ. Ἡ ποίησις, ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἡθικὴ, πᾶσαι αὗται αἱ ὑψηλόταται ἀποκαλύψεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, εἶνε τρόπον τινα εὐθραυστόν τι καὶ πολύτιμον, βραδέως ἀναβλαστῆσαν καὶ διὰ τῆς μακροχρονίου ἐργασίας ἀναριθμητῶν γενεῶν γονιμοποιηθὲν φυτόν. Τὸ ἰδεῶδες δὲν ἀπεκαλύφθη ἀμέσως καὶ διαμιάς, ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρόν. Καὶ κατὰ τὴν βραδείαν ταύτην κατακτητικὴν πορείαν προσπαθεῖ ἡ ἀνθρωπότης νὰ ἀπεκδυθῇ πᾶν ταπεινὸν καὶ εὐτελὲς ἐκ τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς καταστάσεως εἰσέτι παραμένον, τὰς ἀρχεγόνους ἐκείνας ὁρμὰς αἵτινες μένουσιν εἰσέτι ὡς κηλίδες καὶ ἀναφαίνονται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἀκατάστρεπτοι, εἰ καὶ ὅλον ἐν ἀσθενέστεραι, ὅπως μᾶς ἀναμνησκῶσι τὴν ταπεινὴν κατάστασιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήλθομεν.“

Κατὰ ταῦτα ὁ νόμος τῆς κληρονομικότητος εἶνε ὁ ἰσχυρότατος μοχλὸς τῆς προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεως, ὅπως καὶ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ διαφθορᾶς. Ἡμέτερον δὲ καθήκον εἶνε νὰ φροντίζωμεν ἕκαστος τὸ κατὰ δύναμιν, ὅπως τὸ ἀνθρώπινον γένος τοῦ μέλλοντος προσεγγίξῃ αἰετοτε πλησιέστερον πρὸς τὸ ἰδεῶδες ἀληθινοῦ ἀνθρωπισμοῦ.